

Novembr 2014 | CBBSS |

CBBSS INFOLETTER ON OIL AND GAS E&P

Съдържание

СТАТИЯ НА БРОЯ:

- Илиян Василев: Адекватна стратегия в сферата на природния газ може да измъкне енергетиката от блатото?** стр.2
- Марк Милз – Вестник: Защо падането на цените няма да спре ръста на добива на шистов нефт в САЩ?** стр.4
- American security project: Оптимизъм или реалност: американско-китайско сътрудничество по отношение на шистовия газ** стр.6
- CNBC: Английски законодатели обмислят инвестиционен фонд за шистов газ** стр.9
- World oil: Петрол за \$80 не е пречка за BP, Total - проучват за повече суров петрол** стр.10
- Fuel Fix: Halliburton и Baker Hughes в преговори за мега сделка** стр.12
- Reuters: IGas започва трети шистов сондаж** стр.13
- Financial Times: Полските мечти за шистов газ – в позиция изчакване** стр.13
- ИА "Новости-Азербайджан": Подписани са два важни договора по разработката на Шах-Дениз** стр.15

Адекватна стратегия в сферата на природния газ може да измъкне енергетиката от блатото?

Илиян Василев

Значителна част от българската енергетиката е „под вода“, а прогнозите за нейната дефицитност и в бъдеще са достатъчно устойчиви и меко казано депресиращи. Това касае особено електроенергетиката - оценката на нетната текуща стойност на значителна част от активите е твърде променлива, но оцветена „в червено“ величина. Но и в тъмните тонове има вариращ между песимизма и оптимизма прочит.

Това касае оценката за бъдещата свързаност на българската електроенергетика с регионалния и европейския пазар и то не само в смисъл на хардуерна – твърда инфраструктурна - свързаност на електроенергийните мрежи, но и на софтуера – търговски площадки, регулации и подготвени търговски агенти.

При всички случаи обаче преди да възстанови своята балансираност електроенергетиката ще трябва да премине

през своя надир, като отпише значителни загуби и обезцени ключови активи, без да може да се разчита на вътрешния пазар и на значително по-високи цени, които да покрият системните дефицити и натрупаните дългове.

Светлина в тунела дава възможна нова стратегия и политика в сферата на нефта и природния газ по цялата верига на стойността от добива до търговската платформа. Образно казано природния газ може да измъкне „колата на българската енергетика“ от тресавището.

Някои аргументи в тази насока:

Първо, в момента близо 5 милиарда долара излизат от страната за покриване на нуждите ни от внос на нефт и газ. Те имат ограничен и непропорционален на мащаба си ефект върху брутния вътрешен продукт. Отклоняването дори на малка част от този ресурс и ангажирането му във вътрешни вериги на добавена стойност може да изиграе ролята на архимедовия лост, чрез който да се преобрази и измъкне от тресавището цялата ни енергетика и икономика.

Разбира се в рамките на цялостна синхронизирана и взаимоусилващата се стратегия за развитие и реформи.

Намаляване на цената на природния газ, заедно с намаляване на цената на нефта може да се счита за достатъчно вероятна и сравнително устойчива тенденция. Благоприятен ефект би дало и присъединяването на България към Европейския енергиен съюз, което ще позволи да постигнем средноевропейски цени на природния газ, а това означава близо 30-40% по-ниски разходи. Спестеното може да бъде един от буферите на реформата в енергетиката.

По-ниските цени на природния газ ще намалят загубите и в топлофикациите и ще позволят реформите в сектора, като „обърнат“ тенденциите и усилят конкурентноспособността им. Крайните потребители на топлинна енергия може да бъдат сигурни, че в обозримо бъдеще ще имат устойчиви и нарастващо конкурентни цени на топлинната енергия спрямо нейните алтернативи.

В тази посока действа и ускорената диверсификация на източниците на природен газ, в това число пълноценната

капитализация на всички активи в газовата ни система – преносна мрежа, интерсконектори, газохранилища, търговски площадки и т.н.

Най-значителен потенциал обаче крие проучването и добива на нефт и газ, който може образно казано да насочи този огромен за мащабите на българската икономика ресурс от 5 милиарда долара, който сега отива за заплащане на сегашния внос на енергоресурси, обратно в българската икономика. Тоталният – пряк, косвен и индуциран - ефект върху българското развитие и националното богатство е много по-голям, което може да позволи да се генерира достатъчен ресурс и буфери на реформите, както и покриване на минали, текущи и бъдещи дефицити в енергетиката, пенсионната система и здравеопазването.

В същност термина реиндустриализация е напълно адекватен, за да опише новите нужди и тенденции в управлението на България. Единствената разлика, че реиндустриализацията като технология на реформата отчита всички сфери на стопанска дейност - индустрии, в които се разходват и генерират средства. По класификатора на

Харвардското бизнес училище това са над [55 индустрии](#), по които се ориентират, дефинират и реализират стратегиите за икономическо развитие. Така че преди да правим реиндустриализация, добре е първо да се индустриализираме т.е. да индексираме през призмата на съответната индустрия ключовите дейности в социалния и стопански живот.

Но това е тема за друг, по-обстояен разговор.

Защо падането на цените няма да спре ръста на добива на шистов нефт в САЩ?

Марк Милз - Ведомости

Цената на нефта пада и това кара мнозина да нервничат, особено тези, които са вложили средства в енергетиката. Саудитска Арабия и Русия, без съмнение, се надяват, че ниските цени ще поставят кръст на шистовия бум в САЩ. Зелените с радост следят за турбеленциите в нефтения сектор.

Но цикличните спадове на цените са свойствени както за нефтения, така и за други пазари. Да, на продавачите, високите цени се нравят много повече от ниските. Но днешния спад открива пътя на американския

шистов бум 2.0. Ето три аргумента защо понижаването на цената на нефта не е проблем за шистовата индустрия.

Първо, добивът на шистов нефт е изгоден и при днешните ниски цени. Знаем това и защото шистовият бум започна по времето на рецесията през 2008-2009, когато нефтът падна под \$50/барел. Даже когато нефтените котировки излетяха над \$100, американските шистови компании продаваха нефта по \$85-90 долара за барел.

Този спред между цената на американския сорт WTI и глобалния Brent — е следствие на свърхдобива на местен суров нефт при ограничени възможности за неговото съхранение, транспорт и преработка. И въпреки това в отрасъла бяха вложени над \$500 млрд. частни инвестиции. Индустрията на шистовия газ се оказа достатъчно печеливша, за да може да поддържа бързия ръст на добива и развитието на инфраструктурата при вътрешни цени на суровия нефт, които са съпоставими с днешните световни цени.

Второ, добивът на шистов нефт стана по-ефективен. А това значи, че той може да

остане рентабилен и при по-ниски цени от днешните. Методите за добив — хоризонтално сондиране, хидроразрив на пластовете плюс развитието на информационните технологии, които позволяват да се определи къде точно трябва да се сондира, и които дават възможност за оптимално движение по променливи шистови — вече са по-ефективни, отколкото в началото на бума.

По данни на Агенцията за енергийна информация на САЩ добивът на шистов и традиционен газ на една сондажна платформа през последните четири години се увеличи с повече от 300%. Подобен ръст на производителността може да конкурира дори соларната енергетика (ако се отчитат капиталовите разходи на единица добита енергия). Но в последния случай за подобен скот бяха нужни 15 години, а сега и ръста в производителността на соларната енергетика се забавят. Подобно забавяне няма в шистовата индустрия.

Трето, довод в полза на добива от шистовия формации — е гигантският мащаб и разнообразие на нефтената инфраструктура в Америка. В редица нефтодобиващи страни

съществуват няколко местонаходища и неголямо число добиващи компании. А много често и само една. В САЩ нефтените находища са хиляди и още десетки хиляди жители са свързани с нефтените фирми плюс милиони километра от нефтопроводи и ж.п. пътища.

Сред тези хиляди компании задължително ще намерите първооткриватели, като тези, които започнаха шистовата революция. Когато рентабилността пада поради ниски цени (възможно и по-ниски от сегашните), тези пионери ще изпробват нови революционни методи на добив.

Но не мислете, че най-революционните съвременни технологии на сондиране вече се използват на практика: едва ли не, че компаниите ги внедряват с охота само когато се къпят в пари. Рационалният бизнес неохотно се отказва от действащи технологии и оборудване в името на това да изпробва нещо ново. Напротив, тежките времена по-добре спомагат за това да принудят бизнеса да търси способности да увеличаване на печалбата чрез повишаване на ефективността.

Появяват се нови технологии в това число и за автоматизирано сондиране, микросондиране (което позволява бързо разгръщане на сондажно оборудване благодарение на по-малката площ на работната площадка на сондажа), нови видове сондиране (възможно е скоро да се използват и лазери), аналитичен капацитет за огромни бази данни (което ще оптимизира добива благодарение на обработката на гигантски обеми от информация).

Не трябва да се забравят и нанотехнологиите, които могат радикално да подобрят химическия състав на суровината и да повишат екологичната безопасност, обратното водоснабдяване на сондажите и дори безводния хидроразрив на пластовете, нови видове високочувствително сондажно оборудване, с помощта на което може рязко да нарастне добива благодарение на технологии за създаване на изображения в реално време и микросейсмичен мониторинг.

След няколко години ще влязат в действие радикално нови технологии. Журналистите отново ще започнат да се очудват колко

„неочаквано“ добивът в САЩ се е увеличил с нови 3 млн барела/ден на фона на бурния ръст през последните години. Постепенно това изобилие ще се разпространи и върху други страни, където запасите от шистов нефт са съпоставими с американските. Цените на суровината ще останат циклични, но новите цикли могат да бъдат предизвикани от приложението на нови технологии. А светът както и преди ще бъде зелят с нефт.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Оптимизъм или реалност: американско- китайско сътрудничество по отношение на шистовия газ

American security project

Китайските инвестиции в неконвенционални полезни изкопаеми се свързват с целта за ограничаване на употребата на въглища и увеличаване на местния добив на природен газ. Също така представляват изключителна възможност за иначе сложните китайско-американските двустранни отношения.

Въпреки постоянно обтегнатите стратегически отношения, настоящият анализ показва, че и на правителствено, и на бизнес равнище тази инвестиция открива възможности за двете страни. Специалният фокус на анализа е шистовият газ, тъй като темата е приоритет за китайското правителство, дори по-голям отколкото въглищния метан или плътния нефт.

Новините относно добива на шистов газ са в типичната за американско-китайските отношения линия. Докато по-рано тази година имаше еуфория около настоящите равнища на добив на шистов газ и очаквано превишаване на целите за 2015 г., през последния месец очакванията за шистов газ към 2020 са редуцирани с повече от половината. Въпреки че експертите изглежда са съгласни, че такава цел е много по-реалистична, учудващо е колко оптимистично бяха настроени анализаторите по отношение на старата цел само преди няколко месеца. Както бума на шистов газ изненада мнозина в САЩ, така в настоящия момент е почти невъзможно да се направи оценка на бъдещия потенциал на китайския местен шистов газ.

Възможности за американско-китайско взаимодействие по отношение на енергийната сигурност

Всичко това не омаловажава значението на засилените опити за сътрудничество по отношение на полезните изкопаеми и особено разработването на шистов газ между САЩ и Китай. Енергийната сигурност е въпрос от съществено значение за Китай и играе основна роля в териториалните диспути, включително при обмяната на опит между двете държави в споменатото поле. Двете страни имат възможността да дискутират необходимата регулаторна рамка и да подкрепят опитите в сферата на проучване и развитие /R&D/, докато бизнесът намери възможност за инвестиции и сътрудничество.

Тъй като китайските компании инвестират в американския сектор шистов газ, пред тях се разкриват множество нови възможности. По време на нарастващите безредици в Близкия Изток и назряващата криза в Африка, всеки потенциален нов доставчик или намаляващ импорт помага на китайското лидерство в областта на енергийната сигурност. Но несигурността по отношение на

регулаторните рестрикции, нарастващото обществено напрежение и икономическата устойчивост в дългосрочен план са обезпокоителни за китайската страна. В крайна сметка, и въпреки надеждите и амбициозните мечти, инвестициите в САЩ няма да направят повече освен да добавят друга страна в глобалната стратегия за китайска енергийна диверсификация. Въпреки че това потенциално стеснява обхвата на сътрудничество, текущата възможност следва да се използва.

Финансиране на проучванията за шистов газ в Китай

По отношение на местния добив на шистов газ съществуват предизвикателства по отношение на геология и съществуващата инфраструктура, представляваща рискове и възможности както на правителствено, както и на бизнес ниво на китайско-американските отношения. Необходим е огромен капитал за продължаване на разработката на шистов газ. От една страна ще бъде предизвикателство да се намерят инвеститори, които са готови да поемат рисковете, свързани с добива на шистов газ, от друга страна това е своеобразен тест за

частните инвестиции и по-нататъшни реформи в енергийния сектор. Основната мотивация за това отваряне към частни инвестиции в енергийния сектор не се определя като усилие за реформа в сектора, а като необходимост да се отговори на огромните разходи при възпроизвеждането на бума на шистов газ от САЩ.

Прогнозите са, че разходите за един сондаж на шистов газ в Китай са около 10 милиона щатски долара, а поне 1000 кладенци трябва да бъдат сондирани, за да се оцени реално китайския потенциал. Следователно необходима е инвестиция от 10 милиарда долара. Трите национални петролни компании не могат да поемат сами финансовия товар. Опитните компании доставчици като Schlumberger, Halliburton и Baker Hughes, които имат и технология и експертиза, вече са увеличили ангажимента си към частните доставчици в китайския петролен и газов сектор.

Докато някои смятат, че новата цел за добив на шистов газ от 30 милиарда кубични метра до 2020 вместо предварително определената 60-100 милиарда кубични метра ще постави сектора на стабилна база, все още е твърде

рано да говорим по кой път ще поеме китайският шистов добив. В зависимост от успеха и продължителността му, тези компании ще бъдат заинтересувани да предлагат услугите си, ако има инвеститори, които да осигуряват така нужното финансиране.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Английски законодатели обмислят инвестиционен фонд за шистов газ

CNBC

Горната камара на парламента на Великобритания в понеделник ще разгледа плановете за създаване на инвестиционен фонд с приходите, събрани от шистовия газ, като правителството се надява да компенсира спада на добива от Северно море.

Като част от дебатите относно законовите рамки на инфраструктурата, Камарата на лордовете ще обсъди план за създаване фонд със средства, събрани от шистовия газ – при стартиране добива към края на десетилетието.

Великобритания залага на шистовия газ, за да стимулира производството на енергия дори и при по-стари операции в Северно море. Но това среща опозицията на местните общности, основаваща се на опасения за въздействието върху околната среда.

Британският енергиен министър обясни, че фондът ще бъде гаранция, че поколения напред ще се възползват от търговския добив на шистов газ.

„Чрез подобен фонд всички ще се ползват от позитивите като данъчни постъпления, растеж и нови работни места“, каза енергийният министър Matthew Hancock в свое изявление.

Британският финансов министър George Osborne каза в отделно изявление, че фондът ще се фокусира върху северна Англия – район, в който се осъществяват повечето шистови проекти се и чиято икономическа производителност изостава от тази на юг.

Osborne се очаква да работи по плановете за промяна на бюджета следващия месец.

Правителството вече обеща 100 000 паунда (\$159,000) като компенсация за местните общности, които живеят в близост до

шистови находища, както и местен фонд, сформирани от процента приходи от сондажи.

Компаниите готови да използват фрактинг методи са Cuadrilla Resources, IGas и Egdon Resources .

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Петрол за \$80 не е пречка за BP, Total - проучват за повече суров петрол

World oil

Петрол за \$80 за барел няма да спре BP Plc или Total SA от разработване на суров петрол.

Цените на петрола паднаха рязко тази година с почти 30% от юни на фона на глобалното пренасищане. ОПЕК няма да намали общия добив и световните цени на петрола ще се стабилизират, след като излишъкът се абсорбира, каза кувейтският Министър на петрола Али Ал-Отаир на конференция, проведена се в Абу Даби на 10 ноември.

Всички настоящи проекти ще продължат с петрол на \$80 за барел обяви изпълнителният директор на BP Robert Dudley на конференцията. Total ще продължи

проектите си с репер \$80 на барел, обяви Arnaud Breuillac, директор проучване и добив.

Суровият петрол Brent, репер за повече от половината петрол в света, падна с 0.3% на 11 ноември до \$82.11 за барел на [ICE Futures Europe](#), увеличавайки тазгодишното намаление до 26%. /Днес е под 77 долара – б.ред./

„Ние просто отхвърляме или одобряваме проекти, базирани на цена на петрола от 80 долара,“ обяви Dudley. „Правим това три или четири години, така че няма настоящ проект по който работим особено при тези големи капиталови проекти, за които имаме различна представа.“

BP добива 1.91 милиона барела петрол на ден в първите 9 месеца на тази година, според информация на компанията. Поне 5 нови проекта се очакват да стартират в Ангола, западно от Шетландските острови, Великобритания и Аляска в следващите няколко години. Още 5 други могат да бъдат одобрени според BP.

Total се стреми към добив към края на годината от 2.2 милиона барела петрол на ден след като отчете 8 % годишен спад до

2.1 милиона барела през третото тримесечие. Френската компания Тотал от своя страна се очаква да стартира 14 проекта в периода от края на тази година до 2017 включително Шетландските острови до Австралия и Ангола. Още дузина проекти се очаква да допринесат за общия добив след 2017, включително от канадските петролни пясъци и руската Арктика.

По време на конференция относно приходите за третото тримесечие на миналия месец, изпълнителният директор на Total Patrick Pouyanne заяви, че компанията ще трябва да "адаптира" проектите си, така че цените на петрола да останат "по-ниски за по-дълго." Тези промени ще включват повторно разглеждане на проектите за по-добри условия за доставчиците и сервизните компании, като в същото време се редуцира бюджета за проучване и се забавят някои разходи по проекти, които са в ход.

Текущите проекти на Total са "гъвкави" с петрол за \$80 за барел, заявиха ръководителите на компанията. Total тества рентабилността на петролни и газови проекти, преди те да са одобрени на тази цена, както базисната хипотеза за цена на

суровия петрол бе 100 щатски долара за барел.

Организацията на страните износителки на петрол не желае цените на петрола да бъдат толкова високи, че да навредят на търсенето, нито пък толкова ниски, че да повлият негативно върху инвестициите обяви генералният секретар на ОПЕК Abdalla El-Badri.

Кризата в глобалната икономика и значителното увеличение на петролни доставки от различни части на света допринасят за нестабилността на цените, заяви в рамките на конференцията Amin Nasser, директор операции в Saudi Arabian Oil Co. "Уверен съм, че основите на дългосрочното търсене остават стабилни и индустрията остава фокусирана върху дългосрочното търсене."

Петролните пазари не трябва да се отклоняват от краткосрочните колебания на цените, заяви главният изпълнителен директор на Mubadala Development Co. по време на същата конференция. "Индустрията винаги е подложена на колебания на цените в краткосрочен план", а трябва да се съсредоточи върху дългосрочни проекти,

каза той. "OAE остава ангажирана с доставки за клиенти и партньори. "

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Halliburton и Baker Hughes в преговори за мега сделка

Fuel Fix

Две от най-големите в петролни сервизни компании в света провеждат преговори за сливане на бизнеса си и за слагане на край на десетилетия съперничество чрез сделка, оценена на повече от 25 милиарда щатски долара.

Акциите в нефтените гиганти Halliburton и Baker Hughes, и двете базирани в Хюстън, се повишиха в четвъртък след появилото се съобщение, че двете компании са в преговори за сливане.

Baker Hughes потвърди за предварителни разговори с Halliburton, но обяви, че дискусиите „могат или не могат“ да доведат до сделка.

Това е поредният знак, че петролната индустрия се готви за дълго затишие в цените на суровия петрол. При появата на слухове за преговорите между

компаниите, в същия ден американския суров петрол достигна до най-ниската си цена за четири години. Спадът на цените на суровия петрол в последните четири месеца увеличи тревогата за това дали добиващите петрол компании сериозно ще намалят средствата, вложени в оборудване.

Wall Street Journal, позовавайки се на източници, запознати с въпроса, заяви, че преговорите напредват бързо и скоро може да има сделка, при която Halliburton ще купи Baker Hughes. Източниците не обсъждат цена, но се счита, че вероятно тя ще се увеличи над пазарната стойност на Baker Hughes от \$ 25.40 милиарда.

Засега Halliburton отказва коментар.

И двете компании получават повече от приходите си от Северна Америка, и повечето са свързани с услугите в пост сондажните процеси, осигуряване на сондажите и добива на нефт и газ, известни като завършване на сондажа и добив. Това включва циментацията на сондажи и стимулиране на добива.

Основната дейност от тези са помпите с високо налягане, които са ключа към хидравличното разбиване, който в

комбинация с хоризонталното сондиране, превръщат шистовите находища в Северна Америка в поле за компаниите, които продават или оперират с оборудване за извличане на петрол.

Анализатори твърдят, че силата на Halliburton в логистиката и инфраструктурата на хидравличния пазар, докато технологията на Baker Hughes и нейните in-demand /търсени/ услуги в Мексиканския залив ще създадат силен корпоративен съюз.

Halliburton има най-голям дял на американския хидравличен пазар с 2.5 милиона конски сили налягане, докато Baker Hughes притежава 1.83 милиона конски сили. Заедно техният пазарен дял би бил 23% и анализаторите имат различни мнения по въпроса дали това не може да провокира разследване от антитръстови регулатори. Техният съперник, Schlumberger, е оценен на \$122 милиарда, близо два пъти стойността на Baker Hughes и Halliburton заедно. И те ще трябва все пак да се съревновават с други компании като C&J Energy Services.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

IGas започва трети шистов сондаж

Reuters

Британският оператор в сферата на шистовия газ –IGas, започна трети сондаж на шистов газ като част от програма за сондиране в северозападната част на Англия. Той ще помогне за определяне на количеството газ, което може да бъде извлечено от подземните скали в лицензираните райони.

Миналата седмица операторът промени прогнозата си, след добавяне на данни от друг сондаж в областта.

Компанията обяви, че е стартирала процеса на сондиране в Ellesmere Port, южно от Ливърпул. В обявление IGas заяви: „Тази програма е създадена за да валидира геоложкия модел и също така дава ценна информация за оценка на потенциала.“

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Полските мечти за шистов газ – в позиция изчакване

Financial Times

Могат да минат 6 години преди нашумелият бум на шистов газ в Полша да стане търговски значим, тъй като чуждестранните петролни и газови компании изоставят

техните проучвателни планове, поради бюрократични пречки и неприятелски инвестиционен климат.

Полша метаеше за местен добив на шистов газ, който да осигури алтернатива на политически непривлекателната руска енергия и извънредни приходи за държавната хазна.

Глобалните нефтохимични компании като ExxonMobil, Total и ConocoPhillips се втурнаха в страната, грабнаха концесиите и целяха да направят от Полша най-големият шистов пазар в Европа.

Но вместо това проучвателните сондажи не оправдаха очакванията и много оператори бяха нетърпеливи по отношение на регулаторните забавяния, като обявявиха, че те задушават амбициите им.

От 11 чуждестранни компании, инвестирали в местния шистов пазар в последните 4 години, 7 са напуснали страната след като инвестират общо 500 млн паунда.

Така местните подкрепени от правителството компании като PKN Orlen, Lotos и PGNiG получават финансовата и регулаторната подкрепа на правителството, а множество глобални играчи чакат по-добри времена.

Оттеглянето на инвеститорите и разкриване на истината за полските шистови ресурси, както и резкия спад в глобалните цени на петрола, поставят под съмнение финансовата надеждност на шистовия газ дори в установени вече пазари като този на САЩ.

Екологичното министерство, което регулира сектора, обяви, че Полша ще започне търговски добив на шистов газ на американските нива след 2020.

Инвеститор, който още не е загубил надежда, е ирландската компания San Leon Energy, която притежава концесии в Полша. “На моменти беше много разочароващо, бюрократично, не нещата се промениха. Правителството оказва съдействие“, заяви изпълнителния директор на компания Oisín Fanning. “Шистовият газ в Полша ще бъде доказан и ще започне добив.”

През 2011 оценките за полските шистови резерви бяха 5.3 трилиона кубични метра, достатъчни за 300 години местно потребление. Говореше се за създаване на държавен инвестиционен фонд с цел да се съперничи на Норвегия.

Понастоящем според данни на министерството страната притежава

извлекаеми ресурси газ за 55 години потребление. Досега са направени 66 сондажа, но нито един от тях не добива газ в търговско значими количества.

Нов закон за въглеродородите, изготвян две години, се появи през август в опит регулаторният процес да стане по-гладък, докато министерството заяви, че е увеличило своя екип, занимаващ се с подаване на заявления за лицензи на 10 души от 3 през 2012.

CopocoPhillips, която заедно с 3Legs инвестираха в полския шистов газ през 2009, обяви, че все още провежда тестове за установяване перспективите на концесиите си в Полша.

Компанията обяви, че "продължава да се застъпва за промени в нормативната уредба, която да насърчава инвестициите, като същевременно защитават полските интереси"

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Подписани са два важни договора по разработката на Шах-Дениз

ИА "Новости-Азербайджан"

Подписани са два важни договора по разработката на Шах Дениз - 2 на стойност 226 милиона долара. Съобщението дойде от офиса на BP в Баку.

Договорите са подписани с компанията "ShawCor Nederland B.V." и касаят изолацията на подводните експортни тръбопроводи за защитата им от корозия, както и за модернизация на предприятието за бетониране на тръби "Caspian Pipe Coating CPC", намиращо се в Баку.

"Началото на изолационните работи се предвижда за януари 2015 година, след завършване на модернизацията на завода на CPC. В рамките на този проект се предвижда откриване на 300 нови работни места. Работите ще се провеждат с привличането на местни ресурси".

Проектът на втория етап от разработката на находището предвижда добива на 16 милиарда кубически метра газ и транспортирането му чрез тръбопровод с дължина 3500 км през Грузия, Турция, Гърция, България, Албания и Италия. Доставките в Грузия и Турция се очаква да

започнат през 2018 година, а в другите европейски страни - година по-късно.

СТАТИЯТА МОЖЕТЕ ДА НАМЕРИТЕ [ТУК](#)

Уточнение

Авторите на настоящия информационен бюлетин финансират това начинание, водени от своята гражданска позиция за необходимостта от пълноценна и балансирана информираност на обществото по въпросите на проучването и добива на нефт и газ. Проявилите интерес да подпомогнат проучванията и информационната дейност на Центъра за изследвания на Балканския и черноморския регион могат да се обръщат за повече информация и конкретни проекти към координатора на програмата на следния адрес cbbsinfocenter@gmail.com

alexralex@aol.com

Васко Начев

vasko@infonetbg.com

Илиян Василев

idvassilev@innoenergy.biz

Мартин Владимирев

mvladimirov@ceemarketwatch.com

Руслан Стефанов

ruslan.stefanov@online.bg

Христо Казанджиев

h.kazandjiev@yahoo.com

Unsolicited mail: Ако не желаете да получавате ТОЗИ инфолетър, моля да се отпишете от адресния списък като изпратите обратно съобщение без текст на cbbsinfocenter@gmail.com

Правата по превода на всички статии принадлежат на издателите на настоящия информационен бюлетин.

Контакти за повече информация:

Алекс Алексиев